C/2024/1186

23.2.2024

P9_TA(2023)0350

Zarema Mussajeva juhtum Tšetšeenias

Euroopa Parlamendi 5. oktoobri 2023. aasta resolutsioon Zarema Mussajeva juhtumi kohta Tšetšeenias (2023/2882(RSP))

(C/2024/1186)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa Föderatsiooni ja eelkõige Tšetšeenia kohta,

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et Venemaa käe läbi võimule seatud Ramzan Kadõrovi režiimi poolt inimõiguste kaitsjate ja vähekaitstud rühmade vastu toime pandud rikkumiste tõttu on inimõiguste olukord Tšetšeenias endiselt katastroofiline;

B. arvestades, et 2022. aasta jaanuaris rööviti Zarema Mussajeva ebaseaduslikult ühes teises Venemaa piirkonnas, tuues ettekäändeks vajaduse võtta talt teatavas kriminaalasjas tunnistus, ja paigutati Tšetšeenias eelvangistusse;

C. arvestades, et talle ei võimaldatud nõuetekohast õiguskaitset ning talle mõisteti pettuse ja ametivõimude ründamise eest viieaastane vanglakaristus; arvestades, et tema tervis on pärast kinnipidamist halvenenud;

D. arvestades, et Zarema Mussajeva on Tšetšeenia ülemkohtu endise kohtuniku Saidi Jangulbajevi abikaasa ning inimõiguste kaitsja Abubakar Jangulbajevi ja opositsiooniblogijate Ibrahim ja Baisangur Jangulbajevi ema;

E. arvestades, et tema kolm poega on Tšetšeenia riigipea Ramzan Kadõrovi ja tema autokraatliku valitsusviisi häälekad kriitikud; arvestades, et Ramzan Kadõrov on avalikult ähvardanud Jangulbajevi perekonna liikmed „kõrvaldada“; arvestades, et EL ja Ameerika Ühendriigid on kandnud Ramzan Kadõrovi ja tema lähimad kaasosalised isikute loetellu, kelle vastu on inimõiguste raskete rikkumiste eest kehtestatud sanktsioonid;

F. arvestades, et Zarema Mussajeva kohtuotsuse päeval rünnati Novaja Gazeta ajakirjanikku Jelena Milašinat ja inimõiguste juristi Aleksandr Nemovi, kes olid teel kohtusse, ja peksti neid jõhkralt;

1. mõistab teravalt hukka Zarema Mussajeva röövimise ja poliitiliselt motiveeritud kinnipidamise ning peab seda kättemaksuks tema poegade seadusliku inimõigustetöö ja poliitiliste vaadete eest;

2. nõuab tungivalt, et Tšetšeenia ametivõimud Zarema Mussajeva kohe ja tingimusteta vabastaksid, osutaksid talle nõuetekohast arstiabi ning lõpetaksid viivitamata kodanikuühiskonna ja opositsiooni tagakiusamise;

3. väljendab muret selle pärast, et kogu Zarema Mussajeva kohtueelse ja kohtumenetluse kestel jälgiti juhtumiga tegelevaid inimõiguste juriste Aleksandr Nemovi, Aleksandr Savinit, Natalja Dobronravovat ja Aleksandr Karavajevit, kasutades jälgimist hirmutamise vormina;

4. mõistab teravalt hukka 4. juulil 2023 toimunud jõhkra kallaletungi jurist Aleksandr Nemovile ja ajakirjanik Jelena Milašinale ning inimõiguste kaitsjate ja sõltumatu meedia ränga represseerimise, kaasa arvatud juristide Natalja Dobronravova, Sergei Babinetsi ja Oleg Habibrahmanovi juhtumid; nõuab tungivalt, et pädevad asutused neid rünnakuid läbipaistvalt ja põhjalikult uuriksid ning süüdlased vastutusele võtaksid;

5. kutsub rahvusvahelist üldsust, komisjoni, Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles Venemaa ja eelkõige Tšetšeenia murettekitavale inimõiguste olukorrale reageerima, suurendama abi andmist Tšetšeenia poliitvangidele, teisitimõtlejatele, tšetšeenidele, kes jõhkrale režiimile vastupanu osutavad, rõhutud naistele ja LGBTIQ+ kogukonna liikmetele ning nende perekondadele, andma ohus olevatele Tšetšeenia inimõiguste kaitsjatele humanitaarviisad ning jätkama koostööd inimõiguste organisatsioonidega;

6. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Venemaa ametiasutustele ning Tšetšeenia riigipeale.